

ἀντικατασταθῶσι ὑπ' ἄλλων, διότι ἂν καὶ φέρουσι κάθυγρα ἐνδύματα ἢ φλέγουσα θερμότης διασχίζει τὸ δέρμα, ὡς εἰ ξηρὸν φλοιὸν δένδρου. Ὁ λέβης ἀδιαλείπτως ἀνακινεῖται, τὸ πῦρ ὑποθάλλεται πρὸς νέους ἀγῶνας, ἀλλὰ τὸ μέταλλον δὲν εἶναι ἔτι ἔτοιμον πρὸς χύσιν. Ὡραὶ μετὰ δώρας παρέρχονται, ἡ ἡμέρα εὐρίσκεται ἐν τῇ δύνει καὶ ἡ νύξ πλησιάζει. Πέντε ἡμέρας καὶ πέντε νύκτας ὅλας ὑπεκαίετο τὸ πῦρ καὶ μέχοι μανίας ἤρεθίζετο, οὐδεὶς δὲ ἠδύνατο εἶτι νὰ εἶπῃ ἐπὶ πόσον ἡ δαιμόνιος αὐτῆ ἐργασία θὰ ἐξυκολούθει. Οἱ ἄνδρες σιωπῶσι καὶ ἐξακολουθοῦσιν ἐργαζόμενοι τὸ γιγάντειον ἔργον, ἡ φοβερὰ θερμότης ἐγένετο ἀδιαλείπτως μεγαλειτέρα. Τρομερὸν βᾶρος αἰωρίζετο ἐν τῇ φλεγούσῃ ἀτμοσφαίρᾳ, καὶ βραδέως ἐπίεζε τὰς ψυχὰς ὄλων, πρὸ πάντων δὲ τὴν ψυχὴν ἐκείνου, ὅστις τοιαύτην ἀέλαβεν ἐπιχειρήσιν. Πρὸ πέντε ἡμερῶν ὁ διευθυντὴς δὲν κατέλειψε τὴν θέσιν, ἀλλὰ ὡς Κολόμβος, ὅστις ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἠλπίζε νὰ ἴδῃ ἀναφανομένην τὴν νέαν γῆν, περιέμενε τὴν κρίσιμον στιγμήν. Κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς πέμπτης ἡμέρας καταβλήθητις ὑπὸ τοῦ συνεχοῦς καμάτου, ἐξέτεινε τὰ μέλη ἵνα κοιμηθῇ· ἀλλ' ἄμα ἐκλείσε τὰ ὄμματα, ἡ σύζυγος αὐτοῦ τὸν ἐξήγειρε φωνάζουσα· «Ἐγέρθητι, ἐγέρθητι, τὸ ἐργαστήριον καίει». Καὶ πράγματι ἐκαίετο. Οὐδὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ὑπομῆτῃ τοσαύτην φοβερὰν θερμότητα καὶ ν' ἀντιστῆ εἰς αὐτήν. Αἱ δοκοὶ τοῦ καταστήματος ἐκαίοντο. Νὰ σβύσῃ τις τὸ πῦρ, ὡς συνήθως, ἦτο ἀδύνατον, διότι ἐὰν οἰουδήποτε ψυχρὸν ὑγρὸν ἤθελεν ἔλθει εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ βράζοντος μετάλλου, τὸ ἀποτέλεσμα ἤθελεν εἶναι φρικτὸν, ἡ κάμιнос ἤθελε καταστραφῆ καὶ 40,000 λίτραι χαλκοῦ ἤθελεν ἀπολεσθῆ. Ἐνεκα τούτου ἠρκέσθησαν νὰ καλύψωσι τὰς καιομένας δοκοὺς διὰ καθύγρων βραχῶν καὶ καταπνίξωσι τὰς φλόγας. Ἀλλὰ καὶ οἱ τοῖχοι ἐφλέγοντο καὶ τὸ οἰκοδόμημα ὠροιάζε τερατώδη κάμινον. Οὐδὲν ἦτο ἀδιαλείπτως φέρονται ἐπὶ τοῦ πυρὸς σωροὶ ξύλων, διότι ἡ θερμότης δὲν εἶναι εἰσέτι ἀρκούντως μεγάλη, τὸ μέταλλον δὲν βράζει εἰσέτι. Ἄς καιώσιν αἱ δοκοὶ καὶ αἱ φλέγωσιν οἱ τοῖχοι· τὸ πῦρ ἀδιακόπως ὑποκαίεσθαι καὶ ὑποθάλλεται. Τέλος ἐφθασεν ἡ κρίσιμος στιγμή. Ὁ ὄγκος ἅπας βράζει. Νῦν καλεῖ ὁ χαλκογύτης Müller τοὺς ἄνδρας καταγινομένους νὰ σβύσωσι τὰς καιομένας δοκοὺς καὶ φωνάζει αὐτοῖς· «Ἀφῆτε νὰ καίωνται, τὸ μέταλλον εἶναι ἔτοιμον πρὸς χύσιν». Καὶ ἀκριβῶς τὸ μεσονύκτιον, ἐν ᾧ φλόγες περιέβαλλον τὰς δοκοὺς τοῦ οἰκοδομήματος, ἀπασύρθη τὸ ἔμβολον, καὶ φλογερὸς ῥύαξ ἐξώρμησεν ἐπὶ τὴν ἐκ πλοῦ μορφήν.

Πάντες ἀνέπνευσαν. Οἱ τραχεῖς ἐργάται ἴστανται ἐκεῖ πλήρεις σεβασμοῦ καὶ ὡς εἰ ἡττηθέντες ὑπὸ τοῦ μεγαλείου τοῦ ἑαυτῶν ἔργου, βωβοὶ παρατηροῦντες καὶ ἀκούοντες τὸν θορυβῶδη πᾶ-

ταγον τοῦ ἐκ χαλκοῦ καταρράκτου. Μόνον δὲ ὅτε τὸ ἔργον ἐπετελέσθη, ἀνέκυψαν διαταχθέντες ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ νὰ σβύνωσι τὸ πῦρ.

Ὀλίγα λεπτά μετὰ ταῦτα ὁ κώδων τῆς μικρᾶς ἐκκλησίας ἐν Neuhausen ἐκάλει τὸν διευθυντὴν καὶ τοὺς ἐργάτας, ἵνα ἀναπέμψωσιν εὐχαριστίας διὰ τὴν εὐτυχῆ τοῦ ἔργου ἀποπεράτωσιν. Οὐδὲν δυστύχημα συνέβη καὶ πᾶς ὁ λαβῶν μέρος εἰς αὐτὸ ἀπῆλθεν ἀβλαβῆς.

[Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ].

Γ. Η. Π.

Η ΜΑΚΡΟΒΙΟΤΗΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ὁ παρ' ἡμῖν ἐπιάτρος κ. Βερνάρδος Ὀρνσταῖν ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ βερολινεῖοι περιοδικῷ διὰ τὴν ἐθνολογίαν, τῷ ἐκδιδόμενῳ τῇ συνεργασίᾳ τοῦ κλεινοῦ ἱατροῦ καὶ ἀνθρωπολόγου Βίρχοβ, σειρὰν ἄρθρων ἀξιοσπουδάστων *Περὶ τῶν φυσικῶν ιδιοτήτων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν κατοίκων αὐτῆς μετὰ ἰδίας ἐξετάσεως τῆς μακροβιότητος αὐτῶν καὶ τῶν αἰτίων αὐτῆς*. Ὁ διακεκριμένος ἐπιάτρος ἠσχολήθη περὶ τὸ θέμα τῆς μελέτης του μετὰ πολλοῦ ζήλου, ἐξερευνῶν τὰς στατιστικὰς τοῦ κ. Μανσόλα, τὰς παρατηρήσεις τοῦ Ἀστεροσκοπεῖου, τὰς εἰδήσεις τῶν ἐφημερίδων, καὶ καταγράφων διαφόρους παρατηρήσεις ἰδίας τε καὶ ἄλλων ἱατρῶν Ἑλλήνων εἰς οὓς εἶχεν ἀποταθῆ. Κατὰ τὰς γενομένας παρατηρήσεις, μεταξὺ 1602 κατοίκων ἐν Ἑλλάδι εὐρίσκομεν ἕνα ἡλικίας ἐτῶν 75-80, τῆς δὲ ἡλικίας ἐτῶν 80-85 παρουσιάζεται εἰς μόνος ἀντιπρόσωπος μεταξὺ 2101 κατοίκων. Ἐν ἄλλαις χώραις τῆς Εὐρώπης ὁ ἀριθμὸς τῶν γερόντων ἀπὸ ἡλικίας ἐτῶν 75 μέχρι τῶν πέντε καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν εἶνε μεγαλιέτερος ἐν Ἑλλάδι δὲ εἶνε ἀναλόγως περισσώτεροι ἢ ἀλλαχοῦ οἱ ὑπὲρ τὰ πέντε καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη γεγονότες. Οὕτως ἐν μὲν τῇ Ἑλλάδι εὐρίσκομεν ἐν ἡλικίᾳ 85-90 ἐτῶν ἕνα μεταξὺ 3020 κατοίκων, ἐν δὲ Γαλλίᾳ ἕνα μεταξὺ 4354. Πολλῶν δὲ περισργότεροι εἶνε οἱ ἀριθμοὶ τῶν υπερβάντων τὰ ἐνενήκοντα ἔτη ἐν Ἑλλάδι κατ' ἀναλογίαν πρὸς τοὺς ἀλλαχοῦ τῆς Εὐρώπης. Ἐν μὲν τῇ Ἑλλάδι, ἔχομεν γέροντας ἄγοντας τὸ 90-95 ἔτος ἕνα μεταξὺ 5918, ἐν δὲ Γαλλίᾳ ἕνα μεταξὺ 20000, καὶ ἐν Σαξωνίᾳ ἕνα μεταξὺ 11000. Οἱ ἔχοντες ἡλικίαν 95—100 ἐτῶν εἶνε ἐπταπλάσιοι ἐν Ἑλλάδι ἢ ἐν Γαλλίᾳ, διότι ἐν Ἑλλάδι ἔχομεν ἕνα τοιοῦτον ὑπέρργηρον μεταξὺ 11988, ἐν δὲ Γαλλίᾳ ἕνα μεταξὺ 83145. Τέλος, πολλῶν περισσώτεροι εἶνε κατ' ἀναλογίαν οἱ ἐν Ἑλλάδι φέροντες ἐπὶ τῆς ῥάχως των ἕνα αἰῶνα καὶ πλεόν, εἰς ἀνὰ 16678 κατοίκους, ἐν ᾧ ἐν Γαλλίᾳ μόνον μεταξὺ 352947 ἀπαντᾶται εἰς ἐσχάτο γῆρας Μαθουσάλας. Ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν γερόντων τῶν Ἀθηνῶν, οὓς ὁ κ. Ὀρνσταῖν ἀναγράφει κατ' ὄνομα καὶ ἡλικίαν, ἀπαντῶμεν διάφορα γνωστὰ ὀνόματα. Δύο αὐτῶν, ὁ Βίκτωρ Νεβίλ ἄγων τὸ 86 ἔτος ἐν ἔτει 1878 καὶ ὁ Ζήσης Σωτηρίου ὀμηλιξ ἐκείνου ἀπέθανον

ἤδη, ὡς γνωστόν. Βεβαίως δ' ἀπέθανον καὶ ἄλλοι οὓς ἡμεῖς δὲν γνωρίζομεν. Ἐκ τούτων ἀξιοσημειώτου εἶνε ὅτι ἡ ἐν Πλάκα οἰκοῦσα Σταμάτα Τρακόνη (;) ἄγουσα ἡλικίαν 117 ἐτῶν ἐβάπτισεν ἐν ἡλικίᾳ 14 ἐτῶν τὸν ἐτι ζῶντα ἐν ἡλικίᾳ 103 ἐτῶν Κωνσταντῖνον Σαρδελᾶν, ὁμοίως οἰκοῦντα ἐν Πλάκᾳ βεβαίως οὗτος θά φαντάζεται ἑαυτὸν νέον ἀπέναντι τῆς γράϊας κοινῆς του. Ἐκ τῶν ἄλλων γερόντων τοῦ βασιλείου σημειοῦται περὶ τοῦ ἐν Σπέτσαις Βασιλείου Ν. Ὁρλώφ, ἔχοντος ἡλικίαν τῷ 1878 ἐτῶν 93, ὅτι ἦτο ὁ μόνος ἐννοῶν τὴν γαλλικὴν, ὅτε τὸ πρῶτον ἐπεσιέθη τὴν νῆσον ὁ μακαρίτης βασιλεὺς Ὅθων.

Ἐκτὸς δὲ τῶν ἀξιολόγων στατιστικῶν καὶ πινάκων καὶ παρατηρήσεων ζητεῖ ὁ κ. Ὁρυσταῖν νὰ ἐξηγήσῃ καὶ τοὺς λόγους τῆς μεγαλειότητος ταύτης ἐν Ἑλλάδι μακροβιότητος. Εἶνε δ' οὗτος κατ' αὐτὸν οἱ ἐξῆς, οὓς διὰ μακρῶν ἐξετάζει καὶ υποστηρίζει :

1) Ὅτι ἡ κληρονομία ἀσθενικῶν φύσεων εἶνε φαινόμενον πολὺ σπανιώτερον ἢ ἐν τοῖς κράτεσι τῆς Εὐρώπης.

2) Ὅτι ἡ ἐπίδρασις τῶν σχέσεων τοῦ ἐδάφους καὶ τοῦ κλίματος ἐπὶ τοὺς κατοίκους εἶνε εὐεργετικώτερα.

3) Ὅτι ὁ ἀὴρ εἶνε καθαρὸς, εὐκρατος καὶ ἐπομένως ὑγιεινότερος.

4) Ὅτι ἡ δίαιτα εἶνε ἐν γένει ἀπλῆ τις καὶ φυσικὴ καὶ ἐπομένως ἡ διατροφή τακτικὴ τις.

5) Ὅτι οἱ Ἕλληνες ἔχουσι μεγαλειότεραν δύναμιν ἀντιστάσεως κατὰ τῶν ἐξωτερικῶν ἐπηρεῶν ἢ οἱ λοιποὶ λαοὶ τῆς Εὐρώπης.

Τοιαῦτα δι' ὀλίγων τὰ συμπεράσματα τῶν μελετῶν τοῦ κ. Ὁρυσταῖν.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Τελευταίαι ἀπηχήσεις τῆς πρώτης τοῦ ἔτους.

Ἡ κυρία Ζ. . . . ἔλεγε πρὸς τὸν γαμβρόν της, ὅστις δὲν θεωρεῖται ὡς ὁ εὐτυχέστερος τῶν συζύγων.

— Ἀγαπητέ μου, τί θέλεις νὰ σοῦ δώσω ἐγὼ διὰ δῶρον τοῦ νέου ἔτους; θέλεις τὴν φωτογραφίαν τῆς γυναικὸς σου;

— Μάλιστα, ἀναφωνεῖ· ἀλλὰ τὸ φιλοφρόνημά σου αὐτὸ ἀξίζει νὰ σοῦ τὸ ἀνταποδώσω. . . Λοιπὸν δέχομαι τὴν φωτογραφίαν, καὶ λάβετε σεῖς ὀπίσω τὸ πρωτότυπον.

Ἄσπ. * * *, ἀνὴρ μὲ κοινωνικὴν θέσιν, εἰσέρχεται εἰς κουρείον ἄλλο παρὰ τὸ τακτικόν του ἵνα τοῦ διορθώσῃ τὴν κόμην.

Τούτου γενομένου, πληθύνει καὶ διευθύνεται πρὸς τὴν θύραν.

— Καὶ τὸν μπωναμά; λέγει ὁ ὑπηρέτης ὅστις τὸν ἐπεριποιήθη τελευταίον.

— Τὸν μπωναμά; Ἄμ' ἴσῃ θῆλα νὰ δώσω μπωναμά, ἐπήγαινα ἔς τὸν τακτικὸν μου κουρέα!

Μεταξὺ φίλων.

— Τί ἔχεις λοιπὸν καὶ εἶσαι τόσο μελαγχολικός;

— ὦ! δὲν ἔχεις ἰδέα, καυμένε, τί ὑποφέρω! Οἱ δανεισταὶ μου, νὰ, αὐτὸ εἶνε τὸ αἰώνιον μαρτύριο, ποῦ μὲ βασανίζει. . . .

— Μὰ χρεωσθεῖς λοιπὸν μεγάλα ποσά;

— Ὅχι, ἀλλὰ πολλὰ μικρά καὶ ἔξερεις, τὰ χρέη εἶνε ἴσῃ τὰ παιδιὰ, ὅσο πλεῖο μικρά εἶνε, τόσο δυνατότερα φωνάζουν!

ΑΛΠΗΘΕΙΑΙ

* * * Ὅπως καὶ ὁποῖας δυνάμεις τοῦ ἐνεργεῖν καὶ * * * ἀπαιτεῖ συμπεριφέρει ἕκαστος ἄνθρωπος ἐν ἐαυτῷ, ἀγνοεῖ παντάπασι, ἄχρις οὗ τῷ προσνεχθῆ εὐκαιρία ἐνεργείας ἢ παθῆτος. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀγνοοῦμεν μετ' ὀπίσθης ὁρμῆς δύναται τὸ ἐν λίμνῃ ἀτρεμὲς ὕδωρ νὰ καταρρεύσῃ ἀπὸ βράχου ἢ νὰ ἀναπηδήσῃ ὡς πίδαξ· καὶ ἐν τῷ πεπηγότι δὲ ὕδατι οὐδέποτε διορθῶμεν τὴν λανθάνουσαν ἐν αὐτῷ θερμότητα.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Πλὴν τῆς Ἀμερικῆς, ἧς αἱ γόνιμοι ἐκτάσεις προσελκύουσι κατ' ἔτος μέγαν ἀριθμὸν Γερμανῶν, οὐχὶ ὀλίγους ἐξ αὐτῶν περιλαμβάνει καὶ ἡ Ἀγγλία. Κατ' ἀκριβεῖς ὑπολογισμοὺς οἱ ἐν Ἀγγλίᾳ βιοῦντες σήμερον Γερμανοὶ ἀνέρχονται εἰς 250,000, ὧν 100,000 τοῦλάχιστον κατοικοῦσιν ἐν Λονδίῳ. Πλείστοι αὐτῶν εἰσὶν ἔγγαμοι, ἔχοντες τέκνα, ὧν ὁ ἀριθμὸς ὑπολογίζεται εἰς 50,000. Ἐν Μαγχεστρία ὑπάρχουσι πλείονες τῶν 20,000, ἐν δὲ Λίβερπουλ ὑπὲρ τὰς 10,000. Γερμανοὶ ἢ Γερμανῶν μεταναστῶν υἱοὶ κατέχουσιν ὑψηλὰς θέσεις ἰδίως ἐν τῇ καλλιτεχνίᾳ καὶ ταῖς ἄλλαις τέχναις. Τὸ πῆμpton τοῦλάχιστον τῶν μεγάλων ἐν Λονδίῳ οἴκων εὐρίσκεται ἐν ταῖς χερσὶ Γερμανῶν. Πλὴν τούτων ὑπάρχει στρατιὰ ὀλόκληρος ὑπαλλήλων ἐν Λονδίῳ, Λίβερπουλ, Γλασκώβη, Μαγχεστρία, Βιρμιγγάμη καὶ ἄλλαχοῦ διαγωνιζόμενοι ἐπιτυχῶς πρὸς τοὺς ἔγχωριούς. Ἐν Λονδίῳ ὑπάρχουσι περισσότεροι ἀρτοποιοὶ Γερμανοὶ ἢ ἐν Βερολίῳ, κουρεῖς δὲ, ῥάπτται καὶ ὑποδηματοποιοὶ Γερμανοὶ ὑπάρχουσι τόσοι, ὅσοι θὰ ἐπήρουν ἀφθονώτατα εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς μεγίστης γερμανικῆς πόλεως.

ὑπάρχουσιν ὡσάυτως ἐν Ἀγγλίᾳ μέγας ἀριθμὸς ἐκκλησιῶν γερμανικῶν, τὸ γερμανικὸν νοσοκομεῖον τοῦ Dalston, ἡ γερμανικὴ φιλανθρωπικὴ εἰταιρία, σκοπὸν ἔχουσα τὴν συνδρομὴν χιλιάδων ἀπόρων Γερμανῶν, ὁ καλλιτεχνικὸς καὶ ἐπιστημονικὸς γερμανικὸς σύλλογος, ἡ γερμανικὴ Ἑταιρία τῆς γυμναστικῆς, καὶ πρὸς τούτοις πλείοι εἰταιρίαι ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν. Εὐνόητον δὲ ὅτι καπηλεῖα καὶ ζυθοπωλεῖα γερμανικὰ οὐδαμῶς ἐλλείπουσι.